

Seznam příloh

- 1. Přehledová tabulka dospělých respondentů**
- 2. Přehledová tabulka dětských respondentů**
- 3. Ukázky z provedených rozhovorů**

Kód respondenta	Pohlaví	Věk
R1	Muž	45
R2	Žena	43
R3	Muž	47
R4	Žena	46
R5	Žena	44
R6	Žena	43
R7	Muž	51

Tabulka č.1, zdroj: vlastní

Kód respondenta	Pohlaví	Věk
D1	Chlapec	11 let
D2	Chlapec	11 let
D3	Dívka	9 let
D4	Chlapec	12 let
D5	Chlapec	12 let
D6	Dívka	10 let
D7	Dívka	11 let

Tabulka č.2, zdroj:vlastní

Ukázka rozhovorů s respondenty

Respondent: Rodič č.3

Věk: 47 let

Jaké používáte sociální sítě?

Už od roku 2011 používám Facebook, pak samozřejmě k tomu přidružený Messenger. Posledních pár let používám i WhatsApp a postupně se stal hlavním komunikačním nástrojem.

Sledujete na sociálních sítích třeba profily jiných rodičů s dětmi, nebo nějaké rodičovsky zaměřené skupiny?

Žádné rodičovské skupiny nesleduju. Profily ostatních rodičů si prohlížím jen když je k tomu nějaký důvod – třeba jsem je dlouho neviděl a chci se mrknout, jak vypadají a čím žijí.

A umístíte Vy sám na sociální sítě příspěvky s Vašimi dětmi?

Někdy ano. Názory v rodině se malinko liší, ostatní jsou spíše ještě více opatrní se sdílením čehokoliv než já. Když je nálada, tak se ale všichni rádi fotíme.

Jaký typ příspěvků to nejčastěji je?

Na Facebooku sdílím fotky z výletů, nebo různých rodinných událostí. Nicméně máme i rodinný chat a tam sdílíme kde co z našich rodinných záležitostí. Se členy širší rodiny pak sdílíme relativně často různé příspěvky, fotky i videa, tak minimálně jednou měsíčně. S ostatními kamarády ale teď už jen zřídka.

A dříve jste sdílel obsah častěji?

Odhaduju, že před deseti lety to bylo tak zhruba dvakrát měsíčně, to byly děti menší a možná přístup k sítím volnější. Teď už opravdu jen příležitostně při sdílení nějakého velkého úspěchu, třeba tak pětkrát až šestkrát ročně.

Máte na svých profilech nějak upravené nastavení soukromí?

Ano, mám omezenou viditelnost jen na přátele. U některých příspěvků přidávám přátele označených lidí, když to uznám jako vhodné.

Ptáte se dětí předem na souhlas, když se chystáte publikovat nějaký příspěvek, ve kterém figurují?

Obvykle se neptám, spíše zvažuji sám, zda je to vhodné nebo ne. Upřímně mne to ani nenapadlo, protože sám dost přemýšlím nad vhodností každého příspěvku.

Jaký obsah byste třeba nikdy nezveřejnil?

Třeba fotky, o kterých vím, že se za ně z různého důvodu stydí nebo jsou pro ně nepříjemnou vzpomínkou. Nebo fotky, které jsou příliš odhalující. Nahotu nikdy!

A jaký typ obsahu Vám naopak připadá v pořádku, že je bezpečné ho sdílet?

Asi běžné fotky z výletů nebo s nějakými zajímavostmi.

Stalo se Vám někdy, že se dítěti nelíbilo něco, co jste o něm sdíleli?

Nepamatuju si žádný takový incident.

A pokud by se teoreticky dítěti nelíbil nějaký konkrétní příspěvek, jak byste reagoval?

Kdyby jí to opravdu vadilo a dala to najevo, tak bych jí určitě vyšel vstříc a dal příspěvek pryč.

Setkal jste se někdy s případem, kdy jiní rodiče sdíleli o svých dětech až příliš detailní informace nebo fotky?

Úplně ne, možná výjimečně s fotkami dospívajících dětí ve velmi úsporných plavkách, což už mi přišlo trochu přes čáru.

Myslíte si, že rodiče ve Vašem okolí mají dostatečné znalosti o bezpečnosti při používání sociálních sítí?

To si nemyslím, spousta lidí si ani neprojde nastavení soukromí na Facebooku a podobně. Někjaká osvětová kampaň by se určitě hodila.

Jaká jsou podle Vás hlavní rizika související se sdílením na sociálních sítích?

Mám obavy ze zneužití fotografií. S nástupem AI se nechá velmi jednoduše vytvořit fake profily nebo nahé fotky nebo jiné věci na základě jednoduše dostupných běžných fotek. Dřív to nebylo tak jednoduché – ta jednoduchost a dostupnost je pro mě největším strašákem.

Ovlivnilo to nějak Váš přístup ke sdílení?

Určitě, s přibývajícím časem jsem stále opatrnější. Hlavně kvůli větším rizikům internetu.

Bavíte se s dětmi doma o bezpečném chování na sociálních sítích?

Ano, bavíme.

A co konkrétně jste spolu třeba řešili?

Třeba to, že se nesdílí fotky interiéru domácnosti, nesdílí se příliš osobní informace, ani se nepouští do světa, že jsme právě na dovolené a doma nikdo není. Taky se bavíme o podvodnících, kteří mohou být schovaní za „nevinými“ profily – že je potřeba mít v přátelích nebo komunikovat jenom s lidmi, které osobně znám i na živo. Taky jsme řešili různé finanční podvody, fake zprávy a podobně.

Kontrolujete nějakým způsobem aktivitu dětí na sociálních sítích?

Ano, ačkoliv si nemyslím, že víme o všem. Samozřejmě je to odstupňované podle věku, nicméně máme přístup alespoň na část profilů našich dětí. Nejmladší naše dítě, kterému je teď devět let nemá zatím žádnou sociální síť, ani WhatsApp nebo něco takového.

A může mít podle Vás sdílení na sociálních sítích i nějaká pozitiva?

Určitě, je to dobrá archivace vzpomínek, která je dobře dostupná odkudkoliv. A zároveň je to dobré pro kontakt se vzdálenější rodinou.

To je všechno, děkuju Vám moc za odpovědi.

Respondentka: Dítě č.3

Věk: 9 let

Jaké používáš sociální sítě?

Mám YouTube Kids na mobilu, někdy ho používám. Jinak nic.

A co třeba na YouTube ráda sleduješ?

Záleží, jakou mám náladu. Když mám veselou náladu, tak si pustím nějaký pohádky, ale když nejsem tak v pohybu, tak si pustím písničky.

Hlídadí ti rodiče nějak přístup k internetu?

Ano, hlídají to. Na mobilu mám rodičovskou kontrolu, která mi hlídá čas – vždycky od 7 do 8 ráno a večer můžu mobil používat. Mám zablokovaný i nějaký aplikace. Asi Tik Tok, mám pocit.

A jak jsou na tom třeba tvoji kamarádi nebo spolužáci, používají sociální sítě?

Ano, používají, všichni. Někteří mají Tik Tok, YouTube mají všichni, někdo má WhatsApp. Případá mi, že jsem v tom trochu jiná. Občas mě mrzí, že si chci vyhledat třeba nějakou písničku na TikToku a nemůžu. Zás ale když si chci s třeba kamarádkou psát, tak to můžu, přes SMSky.

Co Tvoji rodiče, používají sociální sítě?

Jo, Facebook.

A víš, jaké věci přidávají na Facebook?

Většinou fotky, čas od času. Když třeba najdou nějakou naši rodinou fotku, třeba u moře, nebo na skalách, tak jí tam dají. Pak taky třeba rodiče sdíleli fotky, když jsem měla klavírní vystoupení v ZUŠce, koncert.

Ptají se tě předtím na souhlas, než takovou fotku zveřejní?

Rodiče se mě neptají. Nebo jsem to aspoň nezažila.

Myslíš si, že by se měli předem zeptat?

Podle mě rodiče chápou, co se tam může dát a co už ne, takže není potřeba se domlouvat. Možná kdyby tam chtěli dát něco vtipnýho, tak jo, ale kdyby to byla třeba fotka s mojí sestrou, tak by se mě asi nemuseli ptát; kdyby to bylo hezký, ta fotka.

Stalo se někdy, že rodiče sdíleli něco, co jsi nechtěla?

Ne, nestalo.

A kdyby se to stalo, jak bys tu situaci řešila?

Cítila bych se smutně, byla bych zklamaná, že to tam dali...anebo bych se tomu zasmála. Řekla bych jim, že mě to mrzí, ale jinak bych s tím nic nedělala. Nebo bych se jich zeptala, proč to tam dali.

Proč podle Tebe rodiče sdílí na internetu fotky a informace o svých dětech?

Aby to ukázali ostatním, aby třeba známí věděli, že jo, my máme 5 dětí, tady se můžete kouknout.

A může to mít třeba i nějaké nevýhody?

Nevýhodný je to proto, že se lidé můžou dozvědět víc, než jsi chtěla, aby se dozvěděli, třeba kde bydlíš.

Bavíte se s rodiči o nějakých rizicích na sociálních sítích?

Jo, bavíme, protože mamka dělá na školách preventivní programy a povídá nám o tom, že tam můžou být falešný zprávy, třeba že nám někdo napíše, a něco ti slíbí, ale nakonec zjistíš, že to byla lež.

Myslíš si, že je důležité o tom mluvit?

Jo, aby se mi něco nestalo na internetu, aby se mi něco životně nezranilo.

Je důležité vzdělávat v tomhle ohledu i rodiče?

Jo, určitě je důležité vzdělávat i rodiče.

A na co by si třeba rodiče měli dávat pozor při sdílení na internetu?

Nedávat toho tam moc? Anebo nedávat tam ty nevhodné fotky.

Jaké nevhodné fotky?

Třeba kdyby si rodiče z něčeho dělali srandu, jako když já jsem dělala divnej výraz a oni mi dali do ruky pivo. A pak by si lidi mohli myslet, že to bylo doopravdy. Nebo kdybych seděla na záchodě, ale to by mě asi ani nefotili (směje se).

A co ti naopak připadá v pořádku zveřejnit?

Hmm... třeba naše kočičky, Majkušu a Zdeňušu.